

Painos 7489

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAISEN TYÖLÄISNAISTEN AAKKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 19

Tiistaina, Toukokuun 11 p.—Tuesday, May 11

1920—Kymmenes Vuosik.

Sosialistinaiset Yliopistoissa

Milwaukee Leaderissä kirjoittaa eräs Wisconsinin valtion yliopistossa lueskeleva nainen naisylioppilaiden kouluoloista ja mielipiteistä. Hän sanoo Madsonissa olevan kaikkiaan 2,398 naisylioppilasta. Tämä jo yksistään osoittaa, lausuu hän, miten suuresti naiset tunkeutuvat kaikille elämän aloille. Suurin osa oppilasta on keskiluokkalaisia, vain pienempi määrä rikkaita on oppilaiden joukossa. Farmarien tyttäristä muodostuu toinen suurempi joukko ja varsinaiseen palkkatyväestöön lukeutuvat ovat kolmannella tilalla. Näihin viimeksimainittuihin sanoo kirjottaja kuuluvansa ja kertoo, että työläisoppilaiden joukossa on tänä vuonna 135 sellaista naista, jotka koulua käydessään tienaatvat kulunkinsa. "Ennen aikaan sellainen oli aivan tuntematon, mutta nyt tarjoaa suurempi kaupunki jo naisillekin ansiomahdollisuuksia niin, että kun oppii tekemään jotakin vissiä työtä ennen kouluun menoaan, saattaa ansaita niin että voi itse maksaa kuitenkin suurimman osan kuluistaan. Me teemme kaikellaisia töitä: pesemme pyykkiä, omelemme, käymme tilapäistarjoilijoina ravintoloissa ja siivoina hoteleissa, pikakirjureina tilapäisesti konttooreissa, hoidamme lapsia, autamme herrasrouvia pitojen aikana, y. m. Olemme laskeneet, että naisoppilaiden täytyy tehdä työtä keskimäärin 26 tuntia viikossa voidakseen maksaa ruokansa ja asunonsa Madsonissa. Tämä merkitsee sitä, että meillä täytyy olla hyvä terveys voidaksemme sen ohella suorittaa lukumme, neljän vuoden kurssin, edes viidessä vuodessa. Mutta tähän saakka me olemme kaikki onnistuneet hyvästi."

"Mitä tulee naisoppilaiden sosialistisuuteen, niin kaikki nuoremmat oppilaat ovat enemmän tai vähemmän radikaaleja nyky-aikoina. Mutta ainoastaan meidän köyhempien oppilaiden keskuudessa ymmärretään sosialismia luokka-kannalta katsoen. Varakkaampien keskuudessa siitä kyllä keskustellaan, mutta se lähentelee enempi porvarillista, ihanteellista liberalismia, kuin niitä taloudellisia oppeja joille sosialismin suuret tiedemiehet, Marks ja Engels ovat nykyaikaisen sosialismin perustaneet. Miesoppilaiden keskuudessa on luokkatietoisia sosialisteja enempi, sillä täällä on suuri joukko vanhoja tunnettuja sosialisteja, jotka opiskelemaan."

Noin kirjoittaa tuo nainen, jätetään nimensä mainitsematta, eikä sentähden, että hän, tilapäistyöläisenä tulisi kirjoituksensa kautta tunnetuksi.

Tämäkin kirjoitus osaltaan osoittaa miten sosialismi tunkeutuu nykypäivinä kaikkiin piireihin. Se valtaa kannattajia itselleen niin henkisen köyhällisten keskuudesta yliopistoissa kuin metsämiestenkin keskuudessa kaukana korvessa. Mikään ei voi sen edistystä estää.

Ruotsin Naiset Saaneet Oikeutensa

Viime viikon puolivälissä lennättivät sähkösanomatoimistot tiedon, että Ruotsin valtiopäivät ovat viimeinkin hyväksyneet suurella enemmistöllä uuden avioliittolain, joka kumoaa kokonaan kaikki vanhat säädökset, mitä naisiin tulee antaen naiselle tasapuoliset oikeudet avioliittoon, omaisuuteen, liike-elämään ja kaikkeen muuhun nähden, asettaen hänet täydellisesti yhdenarvoiseksi miehen kanssa kaikissa suhteissa.

Lain mukaan tulee avioliitto Ruotsissa tästä lähtien olemaan kahden ihmisen kumppanuusliitto, jossa kaikki perheen tulot ja menot ovat yhteisiä ja naisella on samallinen oikeus omaisuuteen nähden kuin miehelläkin.

Myöskin on hänellä erikoisoikeus tyttönä saamaansa perintöön ja lesken perintöön nähden.

Vaikka laki ei ole erittäin paljon edistysmielisempi kuin samallaiset lait useissa Yhdysvaltain valtioissa, on se kuitenkin suuri edistysaskel Ruotsiin nähden. Sillä Ruotsin avioliittolakeja ei ole paljon muutettu sitten Kustaa III:n ajan ja niinollen on nainen Ruotsin lain mukaan ollut feodaalijain naisen asemassa, mikäli hänen ihmisoikeutensa ovat kysymykseen tulleet. Nyt tämä uusi laki pyyhkää kerta kaikkiaan nurin kaikki vanhat säädökset ja asettaa naisen täydellisesti samanarvoiseksi miehen kanssa.

NUORISO MUKAAN!

Kirj. L. P.

Minkätähden tässä maassa syntynyt suomalainen nuoriso ei ota osaa työväen luokkataisteluun?

Ensiksikin sentähden, että suuri osa vanhemmista on antanut lapsilleen vielä uskonnollisen kasvatuksen. Vaan onhan isä ja äitejä, jotka niin kauan ovat jo olleet mukana luokkataistelussa, miksi eivät he ole kasvattaneet lapsiaan luokkataistelijoiksi? Sentähden, että he eivät ole käsittäneet asiansa tärkeyttä ja ovatpa vielä haaveilleet vanhaan porvarilliseen tapaan lastensa voivan nousta yksilöinä parempaan asemaan. He ovat kuvitelleet tähän tapaan: kunhan meidän lapset saavat korkeamman koulukasvatuksen, niin silloin he voivat nousta korkeampaan asemaan. He eivät muka sitte enään ole työläisiä, joille tarvitseisi tehdä selväksi työväen kurjaa, avutonta elämää ja sitä yhteenliittymisen suurta voimaa, joka on ainoa pelastava keino. Jokainen vanhin rakastaa lastaan niin paljon, että toivoisi sille parhainta. Kun on itse kulkenut läpi kurjan elämän, toivoo lapsilleen parempaa, mutta tässä toivossa pettää usein itsensä ja lapsensa sekä pilaa heidän luonteensa, sen sijaan että kasvattaisi lapsistaan rohkeita ja asemastaan sekä tehtävistään tietoisia luokkataistelijoita. Joten tulee heistä useimmista mitään ihanteita omistamattomia haaveilijoita. Mutta mitä on tehtävä meidän, jotka tänä päivänä olemme lasten kasvattajina? Meidän pyhä velvollisuutemme on kasvattaa lapsistamme luokkataistelijoita. Tiedämme, että porvaristo tänä päivänä entistä kiihkeämmin kouluissa koettaa kasvattaa lapsista oman luokansa tukijoita, mutta meidän on tehtävä kotona vasta-agitatoria niin paljon kuin voimme, sillä vanhemmat ovat velvolliset antamaan lapsilleen ensi opetuksen sosialistisessa mailmankatsomuksessa. Siihen me emme tarvitse erityisiä aikoja eikä luentoja, vaan lapsi tekee sen itse kysellessä yhtä ja toista omista havainnoistaan ympärillään, kun vaan koetamme selittää sosialistisen mailmankatsomuksen mukaisesti, niin olemme antaneet lapsillemme ensi siemenen sosialismista. Myöhemmin ovat meillä sunnuntai-koulut hyvänä apuna lastemme mailmankatsomuksen laajentajana. Tunnettu kirjailija Ursin sanoo.

"Ei jonkun maan nuorisola ole ihanteita, silloin on vuosisadan loppu, olkoon numero mikä tahansa, mutta jos nuorisolla on ihanteita ja tunne, että heillä on suuria tehtäviä, silloin on vuosisadan alku, olkoon numero mikä tahansa. Siis pyrkikäämme kasvattamaan lapsistamme luokkataistelijoita, että he tulisivat olemaan voimakkaita vaatimaan ihmisoikeutensa ollakseen sosialistisen yhteiskunnan rakentajia..."

JUHLARUNO

Ohion alueen kesäjuhlille kesäkuun 4 p. 1919.
Kirj. Mikael Rutanen.

Aika veren, kyynel veden, hävityksen, orjuuden, aika riiston, aika sorron, kidutusten, murhien. Aina kääntyy ajantulkain kohden rintaa raatajan, sortuu uhriksi tuhatlukuin vankilain ja kuoleman.

Verta, verta, orjan verta, sydän tuskaa, surua maa on täynnä, vaan ei sääli sortajat, ei Jumala. Miehet, naiset, rinta lapset miekoin, kuulin murhataan vanhuksien harmaahasten veri värjää karun maan.

Kuolon kylvä, kauhun kylvä, tulos siitä: — Orjuutus suurempi kuin entisajan sekä pahin taantumus, kun ei täyty orjan toiveet, pettymys on osa vaan, ruumiin ja hengen murhaa kurjat pahentajat maan.

Oikeutta meillä ei maassa, vapautta vaille jää orja suku, tuo se kovin sydämissä kirveitä. Mieli murtuu, sydän itkee, murhe elinvoimat syö, rinta huokaa auttajata, vieli ei ohi synkkä yö.

Syvämmälle, syvämmälle verihaavat sydämeen syöpyy yhä, vaikka kuinka luotammekin totuuteen. Ja kuin tein rauhallisista oikeutta vaaditaan, niin jo kautta verihurtain sorto pieksää orjiaan.

Niinkö, että kaiken meistä hyvän täytyy murtua, niinkö että ihmisyyden täytyy maahan vajota. Emme takaa, nousta vihdoin hillitön voi vihakin. Emme takaa, koska sitä meihin luodaan väkisin.

Riehuohon sorron mahti, orjat herää sittekin! Nousee työn jo kalvas joukko tuhatlukuin, miljoonin! Nousee, vaikka eessä teljet vahvimmatkin vielä ois. Vaikka kuinka hävitystä, kuolemaakin sorto sois.

Aika nyt on kevättyö, tiedon, opin aika tää, siitä nousee sato runsas: Vallistuksen tähtikappaa. Tieto, siinä meidän mahti, taisteluun se orjat saa; yhteis voima miljoonien sorron muurit kukistaa.

Totta niinkin: Taistelussa paljon kestävä lie, mutta kerran totuus suuri taistelijat voittoon vie. Tuhansia uhriksi sortuu, mut' ei auta — eespäin vaan käydään yhä rohkeimmin voittoon tai kuolemaan!

Airueet jo liitelevät tietoja ne tuo ja vie Aika nyt on uudistusten, auki vapauden tie! Hän ken iskut tyynnä kestä turvaten vain riistääjään, hän ken tyytyy orjan osaan, syyttäköhön itseään!

Uudet aatteet ihmiskunnan tärsyyttää maailmaa, Euroopassa toverijoukko kaikkensa jo uhroaa. Vaikka sorto uhkaa heitä miekoin, kuulin, pistimin, kuolemaakin uhkamielin katse tähtää sankarin.

Riehuohot sorron mahti, hävitystä kylväköön, eihän aate köyhällisten personoitu yksilöön. Toivo elää, totuus elää, orjan viha kuohahtaa, kun ei kerran tasapuoln hallita nyt maailmaa.

Taisto paisuu, kiihtyy yhä maailma jo aavistaa: Sydän pillee ryysyin alla, jota herjata ei saa. Vallan ohjin työmies tarttuu taiten sitä ohjaten, elon onni ihmiskunnan taiston määränä on sen.

Veijet, siskot suuremista nähdä joukon nousu tää, kuulla kuinka ajan ääni mahtavana jyrähtää: — vaikk' on raudan vahvat teljet niin ei auta — eespäin vaan käydään yhä rohkeimmin voittoon tai kuolemaan!